

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Општина Ариље

Општинска управа

01 број 400-246/2025

У П У Т С Т В О

**ЗА ПРИПРЕМУ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ АРИЈЕ ЗА 2026. ГОДИНУ
СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2027. и 2028. ГОДИНУ**

**28. јул 2025. године
АРИЈЕ**

На основу члана 31. став 1. тачка 2. и члана 40. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 74/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 118/2021- др.закон, 92/2023 и 94/2024), и фискалне стратегије за 2026. годину са пројекцијама за 2027. и 2028. годину, 05 Број: 400-6582/2025-1, коју је донела Влада Републике Србије на 12 седници одржаној 18. јуна 2025. године, Општинска управа општине Ариље, доноси следеће

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ АРИЉЕ ЗА 2026. ГОДИНУ СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2027. И 2028. ГОДИНУ

Увод

Правни основ

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је Законом о буџетском систему („Службени гласник РС“ број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 74/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 118/2021- др.закон, 92/2023 и 94/2024).

На основу члана 40. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије издаје **Упутство за припрему буџета локалне власти** и доставља директним корисницима буџетских средстава. Крајњи рок за доставу Упутства је 01. август текуће године.

Индиректни корисници средстава буџета локалне власти обавезни да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

Министар финансија је донео Упутство за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2026. годину и пројекцијама за 2027. и 2028. годину, које је дана 15.07.2025. године мејлом достављено општини Ариље, на основу кога директни и индиректни корисници буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана за 2026. годину са пројекцијама за 2027. и 2028. годину, Општинској управи општине Ариље.

Програмска структура буџета

Унапређење буџетског процеса кроз примену програмског буџетирања представља део реформе управљања јавним финансијама којим се ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе.

Упутство за израду програмског буџета, као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска структура буџета јединице локалне самоуправе за израду Одлуке о буџету за 2026. годину и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листу униформних индикатора могу се наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs).

Опште напомене за припрему финансијских планова

Полазећи од одредаба Закона о буџетском систему, којим је дефинисано да Одлука о буџету јединице локалне самоуправе треба да буде креирана уз поштовање све четири класификације које сачињавају стандардни класификациони оквир за буџетски систем, према изворима финансирања, посебно указујемо на неопходност да финансијски планови директних и индиректних корисника садрже све законом прописане класификације.

Имајући у виду обавезу корисника буџета да на основу праћења спровођења програма, у складу са Упутством за праћење и извештавање о учинку програма, израђују годишњи извештај о учинку програма (за последњу завршену фискалну годину), односно извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће фискалне године (полугодишњи извештај) и достављају надлежном органу у роковима предвиђеним буџетским календаром неопходно је, да би се адекватно мерио учинак потрошње и добијале информације које се користе за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, да се приликом дефинисања показатеља тежити ка томе да они задовоље критеријум СМАРТ. Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.

У вези увођења принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес указујемо како је донет план поступног увођења родно одговорног буџетирања, којим су одређени **корисници буџетских средстава који ће се дефинисати најмање један родно одговоран циљ и одговарајући показатељ/индикатори** који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

У складу са чланом 28. Закона о буџетском систему образложење Одлуке о буџету садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева, потребно је да и образложење финансијских планова буџетских корисника садржи образложење са програмским информацијама.

При изради овог Упутства, коришћени су тренутно доступни подаци и то:

1. Фискална стратегија за 2026. годину са пројекцијама за 2027. и 2028. годину;
2. Упутство за израду Одлуке о буџету јединица локалне самоуправе за 2026. годину и пројекцијама за 2027. и 2028. годину, донето од стране Министарства финансија
3. Упутство за припрему програмског буџета;
4. Пројектовани лимити из Упутства за израду буџета за 2025. и наредне две године;
5. Шестомесечни извештаји буџетских корисника и шестомесечни извештај о извршењу буџета за период од 01.01.2025. године до 30.06.2025. године;
6. Стратешка документа општине Ариље.

Приликом коришћења ових података, у поступку израде финансијских планова, мора се обратити додатна пажња на измене и допуне појединих закона, као и доношење нових закона у протеклом периоду, како би све радње око израде и доношења Одлуке о буџету општине Ариље биле у складу са важећим законским прописима.

Подсећамо на рокове у поступку припреме и доношења буџета, који се извршавају према буџетском календару:

- (1) 1. август – локални орган управе надлежан за финансије доставља Упутство за припрему нацрта буџета локалне власти;
- (2) 15. септембар – директни корисници средстава буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године, који садржи извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године;

- (3) 1. новембар – локални орган управе надлежан за финансије доставља нацрт Одлуке о буџету надлежном извршном органу локалне власти;
- (4) 15. новембар – надлежни извршни орган локалне власти доставља предлог одлуке о буџету скупштини локалне власти;
- (5) 20. децембар – скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету локалне власти;
- (6) 25. децембар – локални орган управе надлежан за финансије доставља министру одлуку о буџету локалне власти.

Упутство за припрему одлуке о буџету општине Ариље за 2026. годину садржи:

- 1) основне економске претпоставке и смернице за припрему буџета општине Ариље за 2026. годину;
- 2) опис планиране политике локалне власти у 2026. години;
- 3) процену прихода и примања и расхода и издатака за 2026. годину и наредне две фискалне године;
- 4) обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана корисника средстава буџета за 2026. годину са пројекцијама за 2027. и 2028. године;
- 5) смернице за припрему средњорочних планова директних корисника средстава буџета;
- 6) поступак и динамику припреме буџета општине Ариље и предлога финансијских планова корисника средстава буџета;
- 7) начин на који ће се у образложењу исказати родна анализа буџета локалне власти;
- 8) начин на који ће се исказати програмске информације

Чланом 41. Закона о буџетском систему дефинисано је да су директни и индиректни корисници средстава буџета локалне власти обавезни да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

У погледу садржине предлога финансијског плана директних и индиректних корисника средстава буџета сходно се примењују одредбе члана 37. истог Закона, односно предлог финансијског плана обухвата:

1. расходе и издатке за трогодишњи период, исказане по буџетској класификацији;
2. детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања;
3. родну анализу расхода и издатака;
4. програмске информације;
5. преглед примања за трогодишњи период на основу закључених уговора, као и оних чије је закључивање извесно у наредној фискалној години.

1) Основне економске претпоставке и смернице за припрему буџета општине Ариље за 2026. годину

Правци фискалне политике у 2026. години

Упркос изазовним глобалним и регионалним условима, српска привреда је показала висок степен отпорности, што је резултата диверсификоване економске структуре и стабилне домаће потражње. У периоду од 2020. до 2024. године, кумулативни реални раст БДП-а износио је 18,4%, праћен историјски ниским нивоом незапослености и континуираним повећањем реалних зарада. Током 2024. године макроекономска кретања су била у складу са очекивањима – остварен је реални раст БДП од 3,9%, док је инфлација стабилизована у циљаним оквирима Народне банке Србије. Снажни макроекономски показатељи, рекордни приливи инвестиција и доследна примена одрживе фискалне политике довели су до тога да Србија први пут оствари инвестициони кредитни рејтинг.

Први квартал 2025. године донео је успоравање привредног раста на 2,0%, првенствено услед домаће неизвесности и одложене потрошње. Ипак, снажне економске основе, омогућавају брз повратак на путању раста. Ревидирана пројекција привредног раста за 2025. годину износи 3,0%, са очекиваним убрзањем на 4,2% у 2026. и 5,0% у 2027. години, захваљујући великим инфраструктурним пројектима повезаним са Специјализованом светском изложбом ЕХРО 2027. Влада Републике Србије наставља са реализацијом амбициозног програма јавних инвестиција у оквиру стратешког плана „Скок у будућност – ЕХРО 2027“, који укључује модернизацију инфраструктуре, дигитализацију, обновљиве изворе енергије и иновативне технологије. Планирана улагања имају за циљ модернизацију земље, јачање конкурентности домаће привреде и привлачење нових страних и домаћих инвестиција. Средњорочне перспективе привредног раста остају позитивне, са просечном годишњом стопом од око 4,2% за период од 2026. до 2028. године. Раст ће бити подржан стабилном домаћом тражњом, интензивном реализацијом инфраструктурних пројеката и даљим јачањем приватне потрошње и инвестиција. Посебан значај има ИКТ сектор, који бележи двоцифрене стопе раста извоза и све већи удео у БДП.

Основне макроекономске претпоставке за 2025. и 2026. годину

	2025	2026
БДП, млрд РСД	10.329,2	11.096,4
Стопа номиналног раста БДП, %	7,2	7,4
Стопа реалног раста БДП, %	3,0	4,2
Потрошачке цене (годишњи просек), %	4,0	3,5

Извор: фискална стратегија за 2026. годину са пројекцијама за 2027. и 2028. годину

Фискална дисциплина остаје темељни принцип економске политике, уз пажљиво планирани буџетски дефицит од око 3,0% БДП током инвестиционог циклуса, са постепеним смањењем на 2,5% БДП-а до 2028. године. Овакав оквир обезбеђује континуирано смањење удела јавног дуга у БДП-у, који ће се, према тренутним проценама, спустити на око 46,2% до краја средњорочног периода. Истовремено, јавне инвестиције остају приоритет и биће задржане на високом нивоу од око 7,0% БДП-а, уз даље јачање механизма контроле и унапређење транспарентности у управљању капиталним пројектима.

Упутством за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2026. годину и пројекцијама за 2027. и 2028. годину, које је објављено на сајту Министарства финансија локална власт треба да се придржава:

- Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2025. години и остварења прихода у четвртм кварталу 2024. године који је увећан за 7,5%. Тако утврђен износ представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (пројектован номинални раст у 2026. години од 7,4%).

Приликом планирања текућих прихода потребно је узети у обзир приходе из свих извора финансирања, осим извора 07 – трансфери од других нивоа власти.

Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 – трансфери од других нивоа власти, 08 – добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 – примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати само само уколико јединица локалне самоуправе поседује уговор или

други одговарајући акт из чије садржине се на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2026. години.

Јединице локалне самоуправе које на основу остварења прихода у току 2026. године, утврде да ће укупно планирани износ текућих прихода (класа 7) прећи лимит дозвољеног увећања за 2026. годину (7,4%), моћи ће да изврше корекцију истог (у поступку ребаланса или подизањем приходне апропријације на основу члана 5. ст. 4-5 ЗОБС) **уз претходно прибављену сагласност Министарства финансија.**

- Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати искључиво уколико у вези истих поседује закључен уговор/споразум из чије садржине се на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2026. години.
- Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину („Службени гласник РС“, број 92/2023).
- Примања од продаје нефинансијске имовине јединице локалне самоуправе треба да планирају само уколико је извесно да ће иста бити остварена у току 2026. године, односно уколико јединица локалне самоуправе у вези остварења истих поседује закључен уговор или други одговарајући акт у коме је утврђено да је рок остварења истих у 2026. години.
- У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода,** чиме би се испоштавало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

2) Планирана политика локалне власти у периоду од 2026. године

У току 2026. године општина Ариље ће наставити да обавља изворне, поверене и пренесене надлежности у складу са Уставом Републике Србије и Законом о локалној самоуправи, као и другим законским и подзаконским актима којима се регулише ова област.

Активности општине Ариље у 2026. години биће првенствено усмерене на:

- Унапређење рада Општинске управе (стручно усавршавање запослених у локалној администрацији кроз опште програме обуке, програм обуке руководилаца и посебне програма обуке у складу са специфичним потребама из делокруга и надлежности ЈЛС);
- Одржавање и ширење комуналних услуга (водоснабдевање, прикупљење и одношење смећа, управљање отпадним водама, јавна хигијена, уређење и одржавање јавних зелених површина, јавна расвета, саобраћајна инфраструктура и остале комуналне услуге), са посебним акцентом на путну инфраструктуру;
- Улагања у пољопривреду и рурални развој;
- Улагања у заштиту животне средине;
- Обезбеђивање услова за рад локалних установа културе;

- Организација културних и спортских активности и манифестација;
- Опорезивање у складу са платежном могућношћу грађана, ниже стопе пореза и шира пореска основица;
- Омогућавање обухвата предшколске деце у вртићима;
- Доступност основног образовања у складу са прописаним стандардима;
- Доступност средњег образовања у складу са прописаним стандардима и потребама за образовним профилима;
- Обезбеђивање свеобухватне социјалне заштите и помоћи најугроженијем становништву;
- Обезбеђивање приступа спорту и подршка пројектима и клубовима везаних за развој омладине и спорта;
- Унапређење културног стваралаштва и информисања;
- Пружање бесплатне правне помоћи грађанима;
- Пружање осталих услуга грађанима у складу са Законом;

Општина Ариље ће обављати поверене и изворне послове из области:

- државне управе
- социјалне заштите
- здравствене заштите
- предшколског, основног и средњег образовања,
- екологије и очувања животне средине,
- рада инспекцијских служби и др.

Политика локалних власти ће бити усмерена на обезбеђење средстава за несметано функционисање Општинске управе и свих корисника буџетских средстава у области образовања, културе, спорта, туризма, социјалне заштите.

Средства за зараде запослених обезбедиће се у законом утврђеним оквирима, а средства за материјалне трошкове и текуће одржавање опреме и објеката у зависности од исказаних потреба и утврђених приоритета, водећи рачуна о интенцијама за смањење јавне потрошње.

Значајна средства ће се обезбедити и за издавајања за социјалну заштиту (једнократне помоћи, подршка успешним ученицима и студентима, лични пратилац, помоћ старима, клуб особа са инвалидитетом, трошкови превоза ученика, подршка рађању и родитељству кроз суфинансирање трошкова за вантелесну оплодњу), активности Црвеног крста, стамбено збрињавање избеглих и интерно расељених лица у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције, као и друга издавајања у складу са Одлуком о правима и услугама у социјалној заштити на територији општине Ариље.

За капитално одржавање и капиталну изградњу средства ће се обезбедити из буџета општине Ариље а делом из средстава наменских трансфера од других нивоа власти. Приоритет ће имати програми, односно инвестиције у путну инфраструктуру, започету у овој или ранијим годинама, али и инвестиције којима се на инфраструктурним објектима спречавају или отклањају последице штета од елементарних непогода.

3) Процена прихода и примања и расхода и издатака за 2026. годину и наредне две фискалне године

1. Основ политике планирања прихода и расхода је у складу са реалним пројекцијама буџета општине за 2026. годину и у складу са Упутством Министарства финансија за припрему Одлуке о буџету локалних власти за 2026. годину и пројекцијама за 2027. и 2028. годину.

2. При изради предлога финансијских планова за 2026. годину, корисници буџета треба да планирају расходе и издатке до нивоа утврђених овим Упутством, водећи рачуна при томе о донетим одлукама, уговореним обавезама и друго од стране Скупштине општине, односно надлежног органа општине Ариље.

3. Ради сагледавања могућности буџета општине Ариље за 2026. годину и наредне две године, даје се следећа пројекција прихода и примања:

Екон.клас.	Приход	Процена	у хиљадама динара Пројекција			
			2025	2026	2027	2028
3	Пренета средства	286.298	40.000	20.000	20.000	20.000
71	Порези	600.000	644.400	683.064	717.217	
732	Донације	17.284	1.000	2.000	2.000	
733	Трансфери	99.384	101.669	104.414	110.052	
74	Други приходи	54.000	57.800	61.268	67.394	
77	Меморандумске ставке	300	400	400	500	
7	Текући приходи	770.968	805.269	851.146	897.163	
8	Приходи од продаје нефинансијке имовине	1.000	1.000	1.000	1.000	
	УКУПНИ ПРИХОДИ ПРИМАЊА И ПРЕНЕТА СРЕДСТВА	1.058.266	846.269	872.146	918.163	

4) Обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног буџетског корисника буџета општине Ариље за 2026. годину са пројекцијама за наредне две фискалне године у 000 дин.

Редни број	Буџетски корисник	у хиљадама динара Лимити		
		2026	2027	2028
1	Скупштина општине	12.000	12.360	12.978
2	Председник општине	9.200	9.476	9.949
3	Општинско веће	2.500	2.575	2.703
4	Општинско правобранилаштво	3.100	3.193	3.353
5	Општинска управа	819.469	844.542	889.180
5.0	Општинска управа без индиректних корисника	550.269	565.206	595.877
5.01	Предшколска установа „Ариље“	215.200	223.716	234.902
5.02	Месне заједнице	6.300	6.489	6.813
5.03	Народна библиотека „Добрило Ненадић“	29.000	29.870	31.364
5.04	Спортско – туристички центар „Ариље“	18.700	19.261	20.224
	УКУПНО:	846.269	872.146	918.163

Приликом планирања буџета, сви буџетски корисници су дужни да се придржавају начела рационалности и штедње. У оквиру ограничених средстава, буџетски корисници као приоритет треба да планирају законске и уговорене обавезе (плате, накнаде, закључене уговоре, преузете обавезе и сл.).

5. Смернице за припрему средњорочних планова директних корисника средстава буџета општине Ариље

Директни и индиректни корисници буџетских средстава своје финансијске планове са пројекцијама израђују у складу са овим Упутством, Фискалном стратегијом и Упутством Министарства финансија.

Планирање масе средстава за плате запослених у 2026. години

1. Законско уређење плата

Плате изабраних, постављених и запослених лица код корисника буџета локалне власти уређене су:

- Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ број 34/01, 62/06 ...19/25);
- Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“ број 21/16, 113/17, 113/17 – др. закон, 95/18, 114/21 и 92/23)
- Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС“ број 44/08 – пречишћен текст, 2/12, 113/17 - др. закон, 23/18 и 39/25);
- Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС број 44/01... 101/24,5/25,12/25,13/25 и 17/25);
- Другим релевантним прописима који уређују елементе за обрачун и исплату плата.

2. Законом уређена основица за обрачун плата

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице утврђене закључцима Владе Републике Србије.

3. Планирање масе средстава за обрачун и исплату плата у Одлуци о буџету за 2026. годину

Локална власт у 2026. години планира укупна средства потребна за обрачун и исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату дванаест месечних плата планирају полазећи од нивоа плата исплаћених за септембар 2025. године, уз могућност увећања плата у складу са законом којим се уређује буџет.

Приликом планирања укупне масе средстава за плате у буџету јединице локалне власти, евентуална индексација, предвиђена законом којим се уређује буџет, примењује се на 11 месечних плата у години, а имајући у виду рокове за исплату плата који су дефинисани посебним колективним уговорима, као и да би иста била могућа почев од обрачуна и исплате плате за јануар 2026. године.

Математички исказано, маса за плате код свих буџетских корисника се утврђује на следећи начин:

Укупна маса за плате = маса средстава исплаћена за септембар 2025. године + маса средстава исплаћена за септембар 2025. године * прописани % увећања плата * 11 месеци

Уколико маса средстава која је утврђена на претходно наведени начин није довољна за обрачун и исплату плата запослених код корисника буџета локалне власти, иста се може увећати у току 2026. године, а након претходно добијене писане сагласности министарства надлежног за послове финансија.

На основу горе наведене формуле средства за плате се планирају **на бази броја запослених којима је исплаћена плата за септембар 2025. године, а не систематизованог броја запослених.**

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2026. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2026. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2026. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2026. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 – Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно, уз уважавање права запослених која су уређена релевантним прописима и респектовање принципа одговорног фискалног управљања.

Средства потребна за социјална давања запосленима (економска класификација 414), који се односе на исплату отпремнина, а исказују се на основу планираног броја запослених (сачинити списак лица) који ће у току 2026. године остварити право на отпремнину.

Износ средстава за јубиларне награде, мора се прецизно и одговорно планирати. Потребно је да сваки буџетски корисник у образложењу наведе списак запослених који ће у 2026. години остварити право на јубиларну награду и потребна средства за исплату награда.

Локална власт је у обавези да у Одлуци о буџету за 2026. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби искаже **број запослених на неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства.**

II Група конта 42 – Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2026. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 – Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др.).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС“, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21, 130/21, 120/21 – др. закон и 138/22).

III Група конта 45 – Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

IV Група конта 48 – Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 – Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

6. Финансијска помоћ Европске уније (ИПА II и ИПА III)

Један од извора финансирања пројеката на локалном нивоу је и финансијска помоћ Европске уније, у оквиру спровођења помоћи према правилима инструмента претприступне помоћи (ИПА II и ИПА III), а у складу са Законом о потврђивању Оквирног споразума између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА II) („Службени гласник РС – међународни уговори“ број 19/14) и Законом о потврђивању Оквирног споразума о финансијском партнерству између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА III), („Службени гласник РС – међународни уговори“, број 6/22 од 12. децембра 2022. године).

На основу финансијских споразума потписаних између Владе Републике Србије и Европске комисије, који се односе на спровођење пројеката претприступне помоћи неопходно је обезбедити одговарајући износ средстава националног учешћа.

Директни корисници средстава буџета локалне власти, у случају када су крајњи корисници програма и пројеката инструмента претприступне помоћи, дужни су да обезбеде износ националног учешћа према правилима уговарања и набавки које дефинише и објављује Европска комисија за спровођење спољних акција (тзв. *PRAG* правила). Процедuru јавних набавки спроводи Тело за уговарање (Министарство финансија – Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ).

У моменту планирања финансијских средстава намењених за национално учешће на локалном нивоу у оквиру одобрених пројеката и програма, потребно је поштовати следећа правила:

- **Корисници буџетских средстава одговорни су за правилно планирање, у складу са предвиђеном динамиком спровођења, износи расхода и/или издатака за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ.**
- **Буџетски корисници, који не испланирају довољан износ средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ,**

морају да изврше преусмеравање средстава са других својих апропријација и/или програма.

- Средства планирана за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ не могу се користити у друге сврхе.
- Имајући у виду да је реализација годишњег ИПА програма вишегодишња и да се не подудара са националном буџетском годином, потребно је распоредити одређена средства из једне године буџета ЕУ у неколико година буџета Републике Србије у складу са Планом јавних набавки и уговором дефинисаном динамиком спровођења;
- Буџетски корисници расходе и/или издатке планирају у оквиру шифре пројеката и програма за које је предвиђено финансирање из извора 01 – општи приход буџета (за део којим се финансира национално учешће).
- У складу са Оквирним споразумима, Република Србија мора да обезбеди средства за надокнаду нерегуларно утрошених средстава (као последицу неправилности или превара), у случају када није могуће наплатити настале дугове, па у складу са наведеним буџетски корисници **планирају** расходе и/или издатке на име покрића надокнаде нерегуларно утрошених средстава у складу са процењеном вредношћу исте (која је настала као последица неправилности или превара), а у случају када није могуће наплатити настале дугове, на економској класификацији 485 – Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа, у оквиру шифре програма и пројеката.
- У случају да су буџетски корисници потписници уговора о бесповратним средствима (грантова) одговорни су и за планирање трошкова на извору 01 на име насталих нерегуларности.
- Приликом планирања средстава за национално учешће **не треба** у предлогу финансијских планова урачунавати трошкове ПДВ-а.
- Буџетски корисници **одговорни** су и за планирање трошкова на извору 01 на име камата због кашњења у плаћању и пенала/казни које настају приликом спровођења програма и пројеката.
- За уговоре у радовима, у случају да је потребно да се обезбеде средства на име трошкова за додатне и/или непредвиђене радове, неопходно је да буџетски корисници планирају већи износ националног учешћа, у складу са процењеном вредношћу додатних и/или непредвиђених радова.
- За *FIDIC* уговоре о радовима неопходно је да у 2026. години буџетски корисници планирају средства на извору 01 за покриће трошкова комисије за решавање спорова.
- У складу са релевентним финансијским споразумима и Планом јавних набавки Сектора за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ Министарства финансија, као и у складу са уговором дефинисаном динамиком спровођења, буџетски корисници локалне власти у обавези су да обезбеде средства националног учешћа.

5. Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте

Класа 5 – Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 – Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројеката јединице локалне самоуправе треба увек да имају у виду период који је потребан за реализацију пројеката и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотре могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Такође, приликом приказивања вишегодишњих издатака за капиталне пројекте у буџету за 2026. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети у 2026. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд.).

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагање у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

- Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о капиталним пројектима („Службени гласник РС“, бр 79/23).

Корисници су у обавези да искажу планиране издатке за капиталне пројекте по годинама који се односе на изградњу и капитално одржавање, по контима на трећем и четвртм нивоу, и то:

- 1) издатке за израду пројектно – техничке документације на конту 511400 – пројектно планирање (осим уколико је иста већ израђена);
- 2) издатке за експропријацију земљишта на конту 541100 – земљиште;
- 3) издатке за извођење радова на изградњи, односно извођење радова на капиталном одржавању на контима 511200 – изградња зграда и објеката и 511300 – капитално одржавање зграда и објеката;
- 4) издатке за ангажовање стручног надзора на конту 511400 – пројектно планирање (осим уколико исти нису планирани од стране инвеститора или на неки други начин);

У циљу реалног планирања издатака капиталног пројекта, неопходно је да корисници образложе тренутни статус дозвола и сагласност (локалцијска, грађевинска дозвола, сагласности одговарајућих јавних предузећа) које су неопходне за почетак извођења радова. Корисници су дужни да планирају расходе, који су у вези са добијањем ових дозвола и сагласности, на одговарајућим контима.

Такође, на основу свеобухватне процене потреба, пројекте је потребно рангирати по приоритетима, у складу са усвојеним стратешким документима, водећи рачуна да приоритет у финансирању имају већ започети пројекти.

6. Поступак и динамика припреме буџета општине Ариље и предлога финансијских планова директних и индиректних корисника средстава буџета

На основу Упутства за припрему нацрта буџета и средњорочних планова, корисници буџетских средстава израђују предлог годишњег и средњорочног финансијског плана.

У складу са чланом 37. Закона о буџетском систему Републике Србије („Службени гласник РС“ број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 74/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 118/2021- др.закон, 92/2023 и 94/2024),

Предлог финансијског плана обухвата:

- 1) Расходе и издатке за 2026. годину и две наредне године, исказане по свим буџетским класификацијама;
- 2) Детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања;
- 3) Родну анализу расхода и издатака;
- 4) Програмске информације;
- 5) Извештај о учинку програма за првих 6 месеци 2025. године.

Сви материјали достављају се у штампаном облику, са печатом и потписом функционера буџетског корисника.

Предлоге финансијских планова за 2026. годину са пројекцијама за 2027. и 2028. годину буџетски корисници достављају Одељењу за привреду и финансије, Одсек за буџет и трезор, Општинске управе општине Ариље, потписане и оверене од стране руководиоца директних и индиректних корисника.

Потребне обрасце за израду ваших планова можете преузети са званичног сајта општине Ариље.

Рок за достављање предлога финансијских планова буџетских корисника Одељењу за привреду и финансије – Одсеку за буџет и трезор је **15. септембар 2025. године.**

НАПОМЕНА: Корекција параметара за припрему буџета извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране фискалне стратегије и евентуалних измена Упутства за припрему одлуке локалне власти за 2026. годину са пројекцијама за 2027. и 2028. годину.

7) Родна анализа расхода у предлогу финансијског плана

У вези увођења принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес указујемо да је неопходно да надлежни орган локалне власти на годишњем нивоу донесе план поступног увођења родно одговорног буџетирања, којим ће одредити једног или више корисника буџетских средстава и један или више програма опредељеног буџетског корисника за који/које ће се дефинисати (на нивоу програма и/или програмске активности) најмање један родно одговоран циљ и одговарајући показатељи/индикатори који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

8) Начин исказивања програмских информација

Законом о буџетском систему је прописано да се програмски модел буџета у целини примењује почев од припреме буџета за 2015. годину на свим нивоима власти. Програмски буџет представља ефикасан механизам за спровођење реформе управљања јавним финансијама.

Ради спровођења ове законске одредбе, Министарство финансија је саставило Упутство за израду програмског буџета које је ажурирано у јулу 2021. године, које се може преузети са сајта Министарства финансија и које је било основ за припрему одлука о буџету.

Програмску структуру корисника буџета чине три програмске категорије: **програм, програмска активност и пројекат**, којима се групишу расходи и издаци. Те програмске категорије распоређене су у два хијерархијска нивоа. На вишем нивоу су програми, а на nižем су програмске активности и пројекти који им припадају.

Програм је скуп мера које корисници буџетских средстава спроводе у складу са својим кључним надлежностима и утврђеним средњорочним циљевима. Састоји се од независних, али тесно повезаних компонената – програмских активности и/или пројеката. Утврђује се и спроводи од стране једног или више корисника буџетских средстава и није временски ограничен.

Програмска активност је текућа и континуирана делатност корисника буџета и није временски ограничена.

Пројекат је временски ограничен пословни подухват корисника буџета чијим спровођењем се постижу циљеви који доприносе остварењу програма. Може се односити на капитално улагање, унапређење процедуре у јавној администрацији, усавршавање државних службеника и сличне подухвате који доприносе квалитетнијем пружању јавних услуга.

По програмској методологији за сваки програм, програмску активност и пројекат је потребно утврдити циљеве, индикаторе, којима се мери постизање тих циљева и циљане вредности индикатора за следеће три године, у ком циљу се даје и преглед **униформних циљева и индикатора**. Униформност програма, програмских активности и индикатора обезбеђује да јединице локалне самоуправе међусобно упореде трошкове и квалитет услуга пружених грађанима.

- Упутство за израду Програмског буџета, Листу униформних програма и активности, листу циљева и индикатора, као и обрасце за припрему програмског буџета, буџетски корисници могу преузимати са сајта општине Ариље, сајта Министарства финансија (секција локална власт), као и званичног сајта СКГО на интернет **страници** <http://www.skgo.org> у **секцији Програмски буџет**.

Уређење праћења и извештавања представља набољашу систему за израду програмског буџета, а информације добијене на овај начин користе се за унапређење ефикасности и ефикасности јавне потрошње, као и квалитет јавних услуга.

Министарство надлежно за послове финансија, Влада и Народна скупштина, односно локални орган управе надлежан за финансије, надлежни извршни орган локалне власти и скупштина локалне власти, разматрају информације о учинку програма у оквиру буџетске процедуре. Тиме се омогућава да се одлуке о приоритетним областима финансирања и расподела буџетских за наредну фискалну годину доносе, између осталог, и на основу постигнутих резултата и потрошње у претходној, односно текућој фискалној години.

Корисници буџета локалне власти достављају локалном органу управе надлежном за финансије извештаје о учинку програма (полугодишњи) **на прописаном обрасцу који представља саставни део овог Упутства**.

Корисници буџета локалне власти су у обавези да до 15. септембра текуће године локалном органу управе надлежном за финансије доставе извештај о учинку програма у току првих шест месеци текуће године. Информације о учинку оствареном у првих шест месеци текуће године представљају прилог предлогу финансијског плана корисника буџета за наредну годину. На тај начин је омогућено да се одлука о расподели

буџетских средстава за наредну годину доноси и на основу постигнутих резултата и потрошње у текућем циклусу.

Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.

Образложење предлога финансијског плана садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинка за праћење постизања наведених циљева.

У случају било каквих нејасноћа код израде предлога финансијског плана можете се обратити Бранку Михајловићу, руководиоцу Одељења за привреду и финансије или Слави Ћирјаковић, аналитичару буџета, шефу Одсека за буџет и трезор.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ОПШТИНА АРИЉЕ

Општинска управа

01 број 400-246/2025

Датум: 28.07.2025. године

А Р И Љ Е

НАЧЕЛНИК ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ

Сузана Цветић

